

Skierniewickie monidła

Monidła to portrety łączące dwie techniki: fotografię i malarstwo, przedstawiające wizerunki osób często znacznie odbiegające od rzeczywistych. Monidła tworzone na podstawie zdjęcia ślubnego czy zdjęć legitymacyjnych. Charakterystyczną cechą tych portretów były podkolorowane czerwone usta, policzki, nienaturalnie niebieskie oczy. Podretuszowanym postaciom często domalowywano okazalsze stroje, biżuterię, kwiaty czy fryzury. Nazwa „monidło” pochodzi od zniekształconego starego słowa „mamidło”, tak jak czasownik „mamić” – kogoś otumanić, oszukać lub bardzo współczesne – zbajerować.

W Polsce monidła pojawiły się w XIX wieku jako alternatywa tradycyjnych portretów, które ze względu na wyższą cenę zyskały popularność u zamożniejszych przedstawicieli społeczeństwa. Monidła największą popularnością cieszyły się w I połowie XX wieku, kiedy masowo były zamawiane u akwizytorów krążących po wsiach czy miasteczkach i osiedlach robotniczych. Były one także popularne w PRL.

Domokrażcy brali od zleceniodawców zdjęcia i zaliczkę na poczet namalowania obrazu i po jakimś czasie przynosili gotowe obrazy. Obecnie technika i forma wykonania monidła należy do zamierzchłej przeszłości, a jednak zainteresowanie nimi rośnie, tak jak przedmiotami z okresu PRL czy polskim fajansem i ceramiką z II połowy XX wieku.

Na skierniewickiej wystawie będzie pokazanych 101 monideł powstałych od końca dziewiętnastego wieku do lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku. Zostały one wypożyczone przez mieszkańców Skierniewic, z Galerii Staroci i Pamiątek Regionalnych Zbigniewa Stania w Lipcach Reymontowskich oraz Muzeum w Łowiczu.